

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar om ändring av 9 § lagen om exportkostnadsavgift för mjölk, svinkött och spannmål och temporär ändring av 4 § lagen om accis på gödselmedel

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att exportkostnadsavgiften för korn och havre höjs från 10 penni till 30 penni per kilogram och accisen på gödselmedel från 35 penni till 60 penni per kilogram. Med exportkostnadsavgiften och accisen på gödselmedel täcks den andel av exportkostnaderna för lantbruksprodukter som i enlighet med lantbruksinkomstlagen tillkommer lantbruket. Lagändringarna är avsedda att

träda i kraft så snart som möjligt efter att de har antagits och blivit stadfästa. Avsikten är att höjningen av exportkostnadsavgiften för korn och havre genom ett statsrådsbeslut skall träda i kraft den 21 augusti 1991 och höjningen av accisen på gödselmedel den 1 september 1991. Höjningarna gäller till utgången av år 1991.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläget

Lantbruksinkomstlagen (736/89) innehåller stadganden om lantbrukets deltagande i finansieringen av exporten av lantbruksprodukter. Lantbrukets exportkostnadsandel täcks bl.a. med exportkostnadsavgifter och acciser på foder- och gödselmedel. De avgifter och acciser som influtit kan även användas för att täcka utgifterna för balansering av lantbruksproduktionen. I årets budget och i I tilläggsbudgeten har för exportstöd för lantbruksprodukter anvisats sammanlagt 3 180 miljoner mark. Lantbrukets finansieringsandel som motsvarar anslaget i fråga beräknas uppgå till 840 miljoner mark.

Marknadssituationen för spannmål har visat sig vara betydligt svårare än vad som tidigare beräknats. På grund av rekordskörden 1990 finns det trots en stor export 1 450 miljoner kilogram spannmål i Statens spannmålsförråds förråd. Statens spannmålsförråd har bundit

hela sin förråds- och finansieringskapacitet till uppköp av spannmål. På gårdsbruksenheterna finns det fortfarande ca 260 miljoner kilogram icke marknadsförd spannmål av skörden 1990. Om exporten av spannmål inte snabbt fortsätts är Statens spannmålsförråds möjligheter att sköta 1991 års skörd i den rådande förråds- och finansieringssituationen svaga.

Producentpriset på nötkött har under första hälften av innevarande år underskridit riktpriiset med i medeltal 11 %. För svinkött har motsvarande underskridning varit ca 5 %. I förråden finns exceptionellt mycket kött, dvs. ca 16,5 miljoner kilogram. Utan en ökad export av kött torde producentpriserna inte kunna fås att närma sig riktpiserna.

2. Mål

För att underlätta marknadssituationen för spannmål ämnar regeringen överskrida det

förslagsanslag som anvisats för exportstöd för spannmål med ett belopp som möjliggör en tilläggsexport av ca 300 miljoner kilogram foderspannmål. Regeringen ämnar dessutom i anknytning till budgetpropositionen för 1992 föreslå en ändring av lantbruksinkomstlagen bl.a. för 1991 så att nämnda tilläggsexport i sin helhet finansieras av lantbruket. Även de överstora förråden av kött och det tydliga underskridandet av riktpiserna förutsätter tilläggsexport. Härvid är avsikten att genom överskridning av anslaget möjliggöra en tilläggsexport av 2 miljoner kilogram svinkött och 3 miljoner kilogram nötkött. Tilläggsexporten av kött finansieras i huvudsak av lantbruket.

För att lantbrukets andel av exportkostnaderna skall täckas föreslås att exportkostnadsavgiften för korn och havre och accisen på gödselmedel höjs. Med stöd av lagen om exportkostnadsavgift för mjölk, svinkött och spannmål (1062/90) uppbärs för korn och havre en exportkostnadsavgift om 10 penni per kilogram samt för vete 50 penni och för råg 80 penni per kilogram. Exportkostnadsavgiften för korn och havre höjs med 20 penni, dvs. till 30 penni per kilogram. Det beräknas att höjningen av exportkostnadsavgiften utökar intäkterna av avgiften med 180 miljoner mark under innevarande år. Tilläggsexporten av foderspannmål torde uppliva spannmålshandeln så att den foderspannmålsskörd från 1990 som ännu finns på gårdsbruksheterna torde bli marknadsförd före höjningen av exportkostnadsavgiften. I anknytning till den svåra marknadssituationen för brödsäd har lantbruksinkomstförhandlarna kommit överens om att

sänka riktpiserna för vete och råg med 20 penni per kilogram.

Det föreslås på motsvarande sätt att den accis på gödselmedel som avses i lagen om accis på gödselmedel (881/79) höjs med 25 penni, dvs. till 60 penni per kilogram. Det beräknas att höjningen ökar intäkterna av accisen med ca 110 miljoner mark under innevarande år.

3. Ärendets beredning

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid jord- och skogsbruksministeriet och finansministeriet. Propositionen grundar sig på lantbruksinkomstförhandlarnas förslag och marknadsföringsrådet för lantbruket har förordat den.

4. Propositionens verkningar i fråga om ekonomi och organisation

Intäkterna av de föreslagna avgifterna och acciserna räknas som en del av lantbrukets andel av exportkostnaderna för lantbruksprodukter vilken avses i lantbruksinkomstlagen. De föreslagna avgifterna och acciserna ökar uppbörderna av lantbrukets andel av marknadsföringsansvaret med ca 290 miljoner mark år 1991. Avgifterna och acciserna räknas inte som lantbrukets produktionskostnader i den intäcks- och kostnadskalkyl som uppgörs för lantbruksinkomstförhandlingarna.

Propositionen har inte några organisatoriska verkningar inom statsförvaltningen.

DETALJMOTIVERING

1. Motivering till lagarna

1.1. Lagen om ändring av 9 § lagen om exportkostnadsavgift för mjölk, svinkött och spannmål

9 §. Det föreslås att exportkostnadsavgiften för korn och havre höjs till 30 penni för varje kilogram spannmål.

1.2. Lagen om temporär ändring av 4 § lagen om accis på gödselmedel

4 §. Det föreslås att accisen på gödselmedel höjs till 60 penni per kilogram.

2. Ikraftträdande

Avsikten är att lagarna skall träda i kraft så

snart som möjligt efter att de har antagits och blivit stadfästa. Höjningarna av exportkostnadsavgifterna för korn och havre träder i kraft den 21 augusti 1991 och höjningen av accisen på gödselmedel den 1 september 1991. Höjningarna gäller till utgången av år 1991.

3. Lagstiftningsordning

Lagförslaget skall behandlas i den lagstiftningsordning som gäller ny eller ökad skatt enligt 68 § riksdagsordningen.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av 9 § lagen om exportkostnadsavgift för mjölk, svinkött och spannmål

I enlighet med riksdagens beslut ändras 9 § 1 mom. lagen den 10 december 1990 om exportkostnadsavgift för mjölk, svinkött och spannmål (1062/90) som följer:

9 §
Exportkostnadsavgiften för vete och råg är 20 penni för varje kilogram spannmål som en spannmålsaffär har köpt eller tagit emot i försäljningssyfte. På motsvarande sätt är exportkostnadsavgiften för korn och havre 30

penni för varje kilogram spannmål.

Denna lag träder i kraft den 1991.

2.

L a g**om temporär ändring av 4 § lagen om accis på gödselmedel**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras temporärt 4 § lagen den 7 december 1979 om accis på gödselmedel (881/79), sådant detta lagrum lyder i lag av den 14 juni 1991 (906/91), som följer:

4 § Denna lag träder i kraft den
Accisen på gödselmedel är 60 penni per 1991 och den gäller till utgången av år 1991.
kilogram.

Helsingfors den 16 augusti 1991

Republikens President

MAUNO KOIVISTO

Jord- och skogsbruksminister *Martti Pura*

1.

Lag**om ändring av 9 § lagen om exportkostnadsavgift för mjölk, svinkött och spannmål**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 9 § 1 mom. lagen den 10 december 1990 om exportkostnadsavgift för mjölk, svinkött
och spannmål (1062/90) som följer:

Gällande lydelse

9 §

Exportkostnadsavgiften för vete och råg är 20 penni för varje kilogram spannmål som en spannmålsaffär har köpt eller tagit emot i försäljningssyfte. På motsvarande sätt är exportkostnadsavgiften för korn och havre 10 penni för varje kilogram spannmål.

Föreslagen lydelse

9 §

Exportkostnadsavgiften för vete och råg är 20 penni för varje kilogram spannmål som en spannmålsaffär har köpt eller tagit emot i försäljningssyfte. På motsvarande sätt är exportkostnadsavgiften för korn och havre 30 penni för varje kilogram spannmål.

*Denna lag träder i kraft den
1991.*

2.

Lag**om temporär ändring av 4 § lagen om accis på gödselmedel**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras temporärt 4 § lagen den 7 december 1979 om accis på gödselmedel (881/79), sådant detta lagrum lyder i lag av den 14 juni 1991 (906/91), som följer:

Gällande lydelse

4 §

Accisen på gödselmedel är 35 penni per kilogram.

Föreslagen lydelse

4 §

Accisen på gödselmedel är 60 penni per kilogram.

*Denna lag träder i kraft den
1991 och den gäller till utgången av år 1991.*
